

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА
СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“

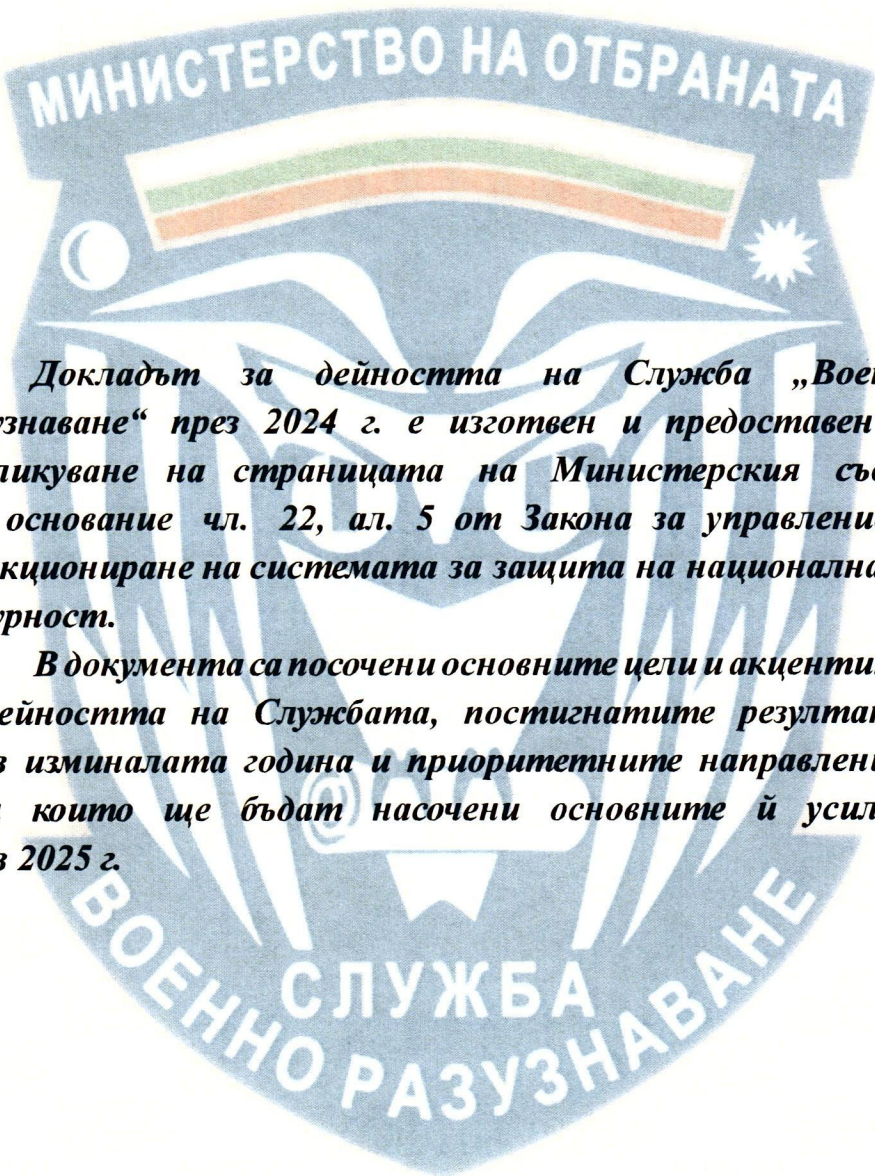
София - 1618, ул. „Ген. Стефан Тошев“ №86

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“
ПРЕЗ 2024 г.

СОФИЯ
март 2025

Докладът за дейността на Служба „Военно разузнаване“ през 2024 г. е изготвен и предоставен за публикуване на страницата на Министерския съвет на основание чл. 22, ал. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

В документа са посочени основните цели и акцентите в дейността на Службата, постигнатите резултати през изминалата година и приоритетните направления, към които ще бъдат насочени основните ѝ усилия през 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод.....	4
II. Глобална и регионална среда на сигурност	5
III. Добиваща дейност	12
IV. Информационно-аналитична дейност.....	13
V. Международно сътрудничество	14
1. Военнодипломатическа дейност	14
2. Сътрудничество с НАТО и ЕС	16
3. Сътрудничество с партньорски служби	17
VI. Осигуряване на дейността	17
VII. Приоритети в дейността през 2024 г	22

I. Увод

Дейността на Служба „Военно разузнаване“ (СВР, Службата) е организирана съгласно Закона за военното разузнаване (ЗВР), Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност (ЗУФСЗНС), Закона за отбраната и въоръжените сили на Р България (ЗОВС), Правилника за устройството и дейността на Служба „Военно разузнаване“ (ПУДСВР), Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) и актовете на министъра на отбраната, началника на отбраната и на директора на Службата.

Върху дейността на СВР се упражнява парламентарен, административен, финансов и съдебен контрол от предвидените в Конституцията и законите органи.

Службата: организира и води стратегическо разузнаване с използване на човешки ресурси и технически средства; обработва информацията, предоставена от разузнавателните структури в Българската армия (БА), НАТО и ЕС и от други партньорски служби; осъществява информационно осигуряване на дейностите на държавните институции в областта на сигурността и отбраната на страната; планира, управлява и контролира разузнавателния процес във въоръжените сили (ВС); участва в организацията и осъществяването на военнодипломатическата дейност на Министерството на отбраната (МО); организира и осъществява кадровата политика, подбора и комплектуването с личен състав на структурите, обучението, повишаването на квалификацията и преквалификацията и провежда начална военна подготовка на граждански лица, назначени в СВР, специализираната и бойната подготовка на служителите си; гарантира вътрешната сигурност и контраразузнавателното обезпечаване на оперативно-разузнавателната дейност; осъществява самостоятелно ресурсно осигуряване.

В съответствие с мисията, функциите и задачите на СВР по ЗВР и ЗУФСЗНС основните й усилия през 2024 г. бяха насочени към: добиването и обработването на стратегическа разузнавателна информация, съобразена с националните и съюзните приоритети; осъществяването на непрекъснато наблюдение, ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната сигурност и колективната отбрана; предоставянето на разузнавателна информация за нуждите на планирането във ВС и за развитието на оперативни способности; осигуряването на разузнавателна информация в интерес на сигурността на български военни контингенти и отделни военнослужещи, участващи в операции и мисии на ООН, НАТО и ЕС извън територията на страната; планирането и координирането на разузнаването във ВС; развитието на информационно и оперативно сътрудничество с разузнавателните структури на НАТО и ЕС, с разузнавателните органи на държавите членки и с партньорските служби; осъществяването на непосредствено

ръководство на Службата на военния аташе към задграничните представителства на Р България; управление на процесите по организационното изграждане и осъществяване на кадровата политика; ефективно и законосъобразно управление на дейността и ресурсите.

II. Глобална и регионална среда на сигурност

През 2024 г. **глобалната среда на сигурност** се характеризираше с нарастващо милитаризиране на международните отношения, разширяване на обхвата на съществуващите кризисни процеси и отслабване на международноправните институции. Информационното и киберпространството се използва активно за манипулиране на обществените нагласи и за постигане на стратегически приоритети. Деструктивните хибридни въздействия върху въздухо- и корабоплаването, критичната инфраструктура и енергийната свързаност са все по-чести явления.

Русия остава главният дестабилизиращ международната сигурност фактор. Преизбирането на Владимир Путин за нов президентски мандат затвърди силовия подход в руската политика. Във външен план Кремъл усилено използва хибридни методи на въздействие, в т.ч. за да създава напрежение в евроатлантическата общност и да влияе върху електоралните нагласи в европейски държави. Москва се стремеше да възстанови влиянието си в т.нар. близка чужбина, но регионалните, в т.ч. военни организации, в които Кремъл се опитва да има водеща роля, се намират в криза. Намаляха и руските способности за проектиране на сила в Средиземноморието.

Русия продължи да ограничава свободата на корабоплаването и въздушния трафик в и над **Черно море** чрез обявяване за продължителен период от време на опасни зони, въпреки че нейните ВМС са със силно ограничена свобода на действие. Запазва се опасността от морски мини, невзривени боеприпаси и от различни безпилотни и дистанционно управляеми системи в акваторията. При няколко инцидента в **Балтийско море**, предизвикани от търговски кораби плаващи от/към руски пристанища, беше повредена подводна критична инфраструктура на европейски държави. Потъването на руски танкери в района на Керченския проток (Черно море) доведе до локални екологични замърсявания.

В Украйна запазващите се териториално-ревизионистки амбиции на Путин доведоха до допълнително ескалиране на насилието. В резултат на високо интензивните бойни действия и въздушните, с БЛА и ракетни удари на ВС на Русия срещу Украйна по-голямата част от украинските енергийна система, критична инфраструктура и други важни граждански и военни обекти са сринати. Москва продължи да използва ядрения шантаж за оказване на външнополитическо влияние, а допълнителна ескалация беше постигната с включването на военнослужещи и бойни системи от КНДР на страната на Русия.

Продължаващата вече почти три години война премина през различни етапи, включващи размяна на инициативата във военните действия, заплахи от страна на Русия за използване на тактическо ядрено оръжие, допълнителна ескалация с въвличане на военнослужещи и бойни системи от КНДР във войната. **Към момента се води война на изтощение.** Руските ВС вече повече от година непрекъснато настъпват на по-голямата част от фронтовата линия без да се съобразяват със собствените загуби. Украинските ВС постепенно отстъпват, като се стремят да нанесат максимално поражение на живата сила и техниката на противника с минимални собствени загуби. **Целта на всяка от страните е просто да издържи по-дълго от другата. Вече се наблюдават признаци на изчерпване на бойния потенциал на воюващите и са налице начални опити за инициране на мирни преговори.** В тях водещата цел на Путин ще е осигуряването на дългосрочни правни гаранции за сигурността на Русия, в т.ч. руска сфера на влияние в постсъветското пространство. На втори план ще е Украйна, която да бъде насилствено подчинена на руските интереси – зависима, без собствена идентичност, самостоятелно правителство и военнополитически суверенитет.

Съсредоточаването на ресурсите срещу Украйна прави Русия уязвима на другите стратегически направления. Увеличава се обаче бойният ѝ опит, което ще създава бъдещи рискове и заплахи за НАТО. Независимо от изхода на войната, Москва ще продължи да нараства агресивната си политика в т.ч. в ЧМР.

Понастоящем липсва директна военна заплаха за друга страна/и от региона. Ако обаче Кремъл не промени агресивната си политика опасността от нов въоръжен конфликт в средни срокове е висока. **Най-застрашени са Молдова, Грузия и вероятно Армения.**

В Молдова прозападното правителство контролираше политическите процеси, като за целта полагаше пределни усилия. Страната беше подложена на мащабна руска хибридна операция за манипулиране на вота за президент и за членство в ЕС. Поредното произтичащо от това предизвикателство е разразилата се енергийна криза.

В Беларус репресивният режим на Александър Лукашенко затвърди властовите си позиции след преизбирането му на президентските избори през януари. Успоредно подкрепяше руската агресия срещу Украйна в политически и военен план. В края на 2024 г. Кремъл допусна развърщането, а Минск заяви готовност да приеме на своя територия комплекси с балистични ракети със среден радиус на действие. Поради налаганите от Запада санкции беларуската икономика задълбочи финансово-ресурсната си зависимост от Русия. За да преодолее трудностите Минск се опита да разшири дипломатическите и търговско-икономическите си връзки с азиатски и африкански държави и в рамките на доминираните от Москва международни платформи за сътрудничество БРИКС и ШОС.

Средата за сигурност в **Южен Кавказ** запази динамичния си характер. **Азербайджан и Армения** не успяха да финализират преговорите по сключване на мирно споразумение поради неразрешени политически и юридически въпроси.

Същевременно постигнаха напредък по делимитиране на част от общата граница. Армения запази стремежа си към задълбочаване на отношенията със САЩ и страните от ЕС, като контрабаланс на влиянието на Русия.

В **Грузия** се разви парламентарна и конституционна криза след победата на управляващата партия „Грузинска мечта – Демократична Грузия“ на парламентарните и президентски избори, чиято легитимност беше отхвърлена от опозицията и президента Саломе Зурабишвили. Замразяването от правителството на преговорите за присъединяване на страната към ЕС доведе до значително нарастване на общественото недоволство, което прерасна в масови протести срещу управляващите.

Напрежението в **Западните Балкани** се запази въпреки заявеното желание на държавите от региона за ускоряване на европейската им интеграция. Напредък в процеса реализира единствено **Албания**, която започна преговори за членство, декларирайки готовност за гарантиране на правата на малцинствата и продължаващо изпълнение на интеграционните критерии. Новите управляващи в **Р Северна Македония** обаче не приеха необходимите конституционни промени за начало на преговорите за присъединяване в ЕС, а се ориентираха към търсене на международна подкрепа за своето искане за отложено влизане в сила на поправките в Основния закон. Паралелно с това продължиха с антибългарската реторика. От своя страна **Хърватия** блокира затварянето на преговорни глави от **Черна гора** с настояването за урегулиране на всички отворени въпроси между двете държави, определяйки ги като теми с цивилизационно и общоевропейско значение. Обтегнатите отношения между Загреб и Белград също се запазиха. Същевременно **Сърбия** беше обхваната от разрастващи се граждански протести, насочени срещу корупцията в държавното управление. Те съществено засилиха натиска върху управляващите в Белград, които се изправиха пред необходимостта от балансиране между общественото недоволство, изпълнението на поети ангажменти към ЕС в сферата на стратегическите суровини, избягване на санкции от САЩ и запазване на стратегическото сътрудничество с Русия. Натискът се мултиплицира допълнително от задълбочилите се проблеми с **Косово**, генерирани от усилията на Прищина да изолира северните общини с преобладаващо сръбско население от влиянието на Белград. Единствено посредничеството на международната общност съдейства за недопускане на ескалация на напрежението в северно Косово. Намесата на международната общност допринесе също за редуциране на сепаратистката реторика на управляващите в Р Сърбска, насочена към дискредитиране на общодържавната стабилност на **Босна и Херцеговина (БиХ)**. Въпреки това напрежението между държавнотворните народи в БиХ се запази.

Същевременно **Гърция** ускори модернизацията на железопътната линия Солун – Промахон – Кулата, но правителството в Румъния не се ангажира с конкретни срокове за възстановяване на фериботната връзка с България. Липсва яснота по реализацията на проекта за изграждане на коридор за военна мобилност.

Турция запази водената през последните години политика на сближаване и надграждане на двустранните отношения с държави от Близкия Изток, Африка, Западните Балкани и Централна Азия. Анкара продължи и с дипломатическите си инициативи за прекратяване на войната в Украйна и конфликта в Ивицата Газа. Активна роля зае и по отношение на протичащите политически процеси и конституирането на новата власт в Сирия с цел предотвратяване на допълнително влошаване на обстановката по сигурността в региона. Паралелно турските сили за сигурност продължиха да отделят значителни ресурси за противодействие на нелегалната миграция към България.

Средата за сигурност в **Близкия изток и Африка** през изминалата година претърпя значителни изменения. Противоборството между **Израел** и **Иран** перидично ескалираше в размяна на мащабни ракетни и въздушни удари, но преконфигурирането на силите в Близкия изток се ориентира в полза на Тел Авив. Обстановката на **Западния бряг** остана влошена. Продължи и конфликтът в **Ивицата Газа** (ИГ), където Израел и „Хамас“ запазиха твърдите си позиции през цялата година, а посредническите усилия на външните фактори за постигане на примирие срещаха значителни трудности. Постоянно нарастващото напрежение между „Хизбуллах“ и Израел ескалира в израелска военна операция на територията на Ливан и ликвидиране на лидера на шиитската организация Хасан Насрала, на редица военни командири на ливанската организация, както и нарушаване на нейните командна структура, комуникационни системи и логистично осигуряване. Впоследствие ситуацията частично беше урегулирана с договарянето на временно примирие. Свързаните с конфликта в ИГ процеси в региона провокираха засилване на политическото влияние на радикални формации в **Йордания** и увеличиха антиизраелските настроения сред йорданците. Като следствие от ангажирането на Русия с войната в Украйна и на Иран и „Хизбуллах“ с войната срещу Израел режимът на Башар ал Асад в **Сирия** остана без външна подкрепа и беше свален от власт от сунитски радикални и опозиционни въоръжени групи. Нерешен остана въпросът с управлението на североизточните сирийски райони, населени с кюрди.

В **Ирак** се увеличи конфликтният потенциал между водещите политически сили поради стремежа им за по-добро позициониране в хода на подготовката за парламентарните избори през 2025 г. Промяната на баланса на силите в региона увеличи предпоставките за засилване на гражданското недоволство и на опозиционните настроения срещу управляващите проирански шиитски партии и свързаните с тях проирански шиитски групировки. Съществени заплахи формира и вероятността за активизиране на т.нар. ИД и инфилтрирането в страната на сунитски екстремистки групировки.

В **Йемен** обстановката се определяше от запазващите се атаки на движението „Ансар Аллах“ срещу корабоплаването (в т.ч. военноморските сили на САЩ) в акваторията на Червено море и срещу територията на Израел, както и от повишаващата му се роля на основен елемент в т.нар. Ос на съпротивата. Съответно в отговор се увеличиха интензитета и разрушителната ефективност на

извършваните от САЩ, Великобритания и Израел удари по сили и средства на движението. Същевременно ситуацията създава предпоставки за възобновяване на въоръженото противопоставяне на силите на Международно признатото правителство и племена в Северен Йемен срещу „Ансар Аллах“.

В **Иран** задълбочаването на икономическите проблеми и високите нива на социално напрежение продължиха да генерират недоверие към управляващите. В тази връзка те приоритетно полагаха усилия за недопускане възобновяването на протестни движения и активизирането на опозиционни на управляващия режим организации на иранска територия. Същевременно в резултат на процесите в Близкия изток Техеран загуби значителна част от влиянието си в него и беше принуден да предприеме подход към въздържане от директно въвлечане в регионалната ескалация. Бъдещите му действия по възстановяване на авторитета и позициите му в региона ще зависят от степента на понесените загуби от елементите на т.нар. Ос на съпротивата и оценката му за преконфигурирането на новите отношения между страните в Близкия изток. Паралелно обаче продължава развитието на ракетната и ядрената програми като ефективно средство за сдържане.

В **Афганистан** Движение „Талибан“ продължи политиката си на налагане на строги религиозни норми в държавното управление и обществения живот, а лидерът му Хайбатулла Ахундзада предприе мерки за консолидиране на властта си. Периодично нарастваше напрежението в отношенията с Пакистан, породено от липсата на противодействие на афганистанските власти срещу терористичната организация „Техрик-е талибан Пакистан“.

В **Пакистан** проведените през февруари парламентарни избори не доведоха до съществени промени в управлението на страната. Общественото напрежение ескалираше в по-големите населени места, а обстановката в погранични райони с Афганистан периодично се усложняваше. В сферата на външната политика се активизираха контактите на Исламабад с Москва.

В **Африка** обстановката запази нестабилния си характер поради наличието на съществуващи или появата на нови кризисни процеси в част от страните. В **Либия** средата за сигурност се определяше основно от продължаващото институционално и политическо разделение, постоянната борба за власт между различните властови центрове и стремежът им към възпроизвеждане на статуквото, изразен в липсата на консенсус по отношение на изготвяне на конституционна основа за провеждане на общонационални избори. **Судан** остана източник на заплахи за регионалната и международната сигурност поради продължаващия високоинтензивен въоръжен конфликт, възобновените междуетнически сблъсъци, критичната хуманитарна обстановка и големия брой бежанци. На фона на нарастващото напрежение в Червено море регионът на **Африканския рог** се характеризираше с висока степен на военнополитическа конфронтация, обусловена от съществуващите междудържавни, етнополитически, териториални, племенни и етноконфесионални противоречия. Динамично развиващите се процеси в Западна и Централна Африка благоприятстваха активизирането на дейността на терористични и

сепаратистки въоръжени групировки, които чрез провокации към управляващите се стремяха да разширят обсега си на въздействие.

Отношенията между държавите от **Централна Азия** се характеризираха със задълбочаващо се сближаване и развитие на сътрудничеството. Водещ фактор са усилията им за преодоляване на глобалните икономически предизвикателства, генерирани от войната на Русия срещу Украйна и произтичащата от това геополитическа нестабилност. Централно-азиатските държави продължиха с опитите си за еманципиране от Русия, диверсифициране на икономиките си, привличане на чуждестранни инвестиции, нарастване на участието си в международната търговия с енергоресурси, както и изграждането на нови и развитието на съществуващите алтернативни международни транспортни и логистични коридори.

Действията на държавното ръководство на **Китай** през 2024 г. бяха обусловени от продължаващите усилия за запазване на социално-икономическата стабилност, икономическото възстановяване на страната и справяне с последиците от коронавирусната пандемия, както и от стремежа към разширяване и затвърждаване на ролята и влиянието на страната в глобален мащаб. Във външнополитически аспект стремежите на Пекин за промяна на установения международен ред се запазиха, като беше достигнато безпрецедентно ниво на противопоставяне със САЩ и Запада. Същевременно Китай активизира действията си за разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с Русия и с развиващите се страни на двустранна основа и в многонационални формати (БРИКС, ШОС, Китай– Съвет за сътрудничество на страните от Персийския залив, Китай– Африка и др.).

През 2024 г. средата на сигурност на **Корейския полуостров** за пореден път остана силно повлияна от **КНДР** и стремежите на Ким Чен Ун страната му да получи официален статут на ядрена сила и да намали последиците от санкционния натиск. В резултат на целенасочена политика на Пхенян за сближаване с Русия между двете страни беше подписан договор за всеобхватно стратегическо партньорство, а сътрудничество им значително нарасна, особено във военната сфера. Запази се твърдата обструктивна позиция на севернокорейското държавно ръководство относно подновяване на преговорите със **Сеул** срещу получаване на икономически стимули. Остана непроменена и реториката на Ким Чен Ун срещу САЩ и Република Корея. Принос за влошената среда за сигурност на Корейския полуостров имаше и неуспешният опит на президента на **Р Корея** Юн Сок Йол да въведе военно положение в страната. Ситуацията беше бързо овладяна, но продължаващата политическа криза е сериозен дестабилизиращ региона фактор.

През 2024 г. **Индия** постигна съществен икономически ръст, като запази и неутрална позиция по отношение на войната в Украйна. Привлечени бяха значителни японски и американски инвестиции в тежкото машиностроене и металургията, а успоредно Ню Делхи изкупуваше на преференциални цени суровини от Москва и поддържаше прагматични икономически връзки с Пекин. Във вътрешен план индийското правителство води политика на подобряване на бизнес средата, гарантиране на реда и сигурността и подобряване благосъстоянието на население-

то. Министър-председателят Нарендра Моди беше преизбран на поста за трети пореден мандат и неговите действия са насочени към успешното реализиране на визията „Развита Индия - 2047“.

Нестабилността в Близкия изток, Афганистан и Африка ще продължава да генерира миграционни вълни към Европа. Основни маршрути преминават през Турция и това пряко рефлектира върху нерегламентираното придвижване на мигранти през България. Предвид процесите в кризисните и конфликтни региони, актуалната миграционна динамика и натоварването на трасетата през Турция считаме, че миграционният натиск към България ще продължи и през настоящата година. Вероятно той ще бъде относително по-нисък в сравнение с 2024 г., но свързаните с нелегалната миграция рискове и заплахи за националната сигурност ще се запазят. В най-голяма степен това важи за **опасността от инфилтриране на членове и последователи на терористични организации, както и на лица, свързани с проиранските милиции** (особено ливанската „Хизбуллах“ и иракските шиитски въоръжени групировки).

Тероризмът се запазва като едно от основните предизвикателства пред сигурността в регионален и глобален мащаб. Главните вектори на терористична заплаха продължават да се генерират от т.нар. „Ислямска държава“ и „Ал-Кайда“, като държавите-членки на НАТО и ЕС остават приоритетна и желана цел. Етнико-религиозната конфронтация и кризисните процеси в Близкия изток умело се експлоатират в терористичната пропаганда **с цел мотивиране към актове на насилие, вкл. и в държави от Европа.** Същевременно новите технологии и активното използване на **Интернет** улесняват разпространението на пропагандни послания с антизападна и антиеврейска насоченост и дават възможност за достигане до лица в държави, в които терористичните организации нямат реално присъствие.

Запазва се и отчетената негативна тенденция към нарастване на **рисковете за киберсигурността.** Разширяват се целите и обхватът на офанзивните кибероперации срещу критични системи в държави-членки на НАТО и ЕС, в т.ч. и България, а зловредните самостоятелни и държавно-подпомагани кибер-формации прилагат нови подходи и инструменти за тяхното реализиране.

Значително нарасна и рискът от диверсии и саботажи срещу елементи от критичната инфраструктура. През 2024 г. бяха отчетени множество такива инциденти, а случаите от началото на годината показват, че тези хибридни инструменти ще бъдат интензивно прилагани и през 2025 г.

С висок интензитет продължиха информационните и дезинформационни кампании, опитите за провокиране на социално недоволство и намеса в демократичния изборен процес. Това поставя на сериозно изпитание националните и колективни механизми за вземане на решения и противодействие на потенциалната агресия.

Енергийната сигурност остава сред важните аспекти на глобалната среда на сигурност. През 2024 г. се задълбочиха структурните изменения в енергийния

сектор поради прекъсване на установените дългогодишни търговски отношения, като в края на годината изтече договорът за транзит на природен газ от Русия през Украйна. Москва насочи усилията си за запазване на производството и експорта на въглеводороди чрез пренасочване към нови пазари и прилагане на мерки за прикриване на реалния произход на енергоресурсите. Освен войната на Русия срещу Украйна, нестабилността в Близкия изток също увеличи риска за сигурността на критични маршрути на енергоресурси. В Европа продължи изграждането на междусистемни връзки и инфраструктура за прием на втечен природен газ.

Процесите на световните петролни пазари се определяха от спада в продукцията на ОПЕК+ и неизвестността по отношение на проучванията на нови находища от водещите компании в сектора. В глобален план се наблюдаваха повишена динамиката на пазара, трансформация на традиционните вериги на доставка на нефт и газ и задълбочаване на процеса на декарбонизация.

III. Добиваща дейност

Добиващата дейност през 2024 г. се осъществяваше съгласно информационните задачи на Службата и допълнителните такива в съответствие с постъпили искания за предоставяне на разузнавателна информация и декларираните ангажименти в рамките на разузнавателните общности на НАТО и ЕС чрез изградените за целта способности самостоятелно или съвместно със структури на НАТО, ЕС и партньорски служби.

Усилията бяха насочени към устойчиво и ефективно управление на разузнавателните способности в съответствие с особеностите и измененията на средата на сигурност, в резултат на продължаващата война в Украйна, въоръженият конфликт между Държавата Израел и групировките „Хамас“ и „Хизбуллах“, както и в зоните на разузнавателна отговорност и интерес чрез: определянето и промяната на приоритетите в тях и формулиране на информационните задачи; оптимизирането, създаването на нови, ротацията и/или прегрупирането на действащи органи за разузнаване с цел добив на актуална и изпреварваща информация, а така също и за осигуряване на разузнавателна поддръжка на операции и мисии на НАТО и ЕС с участието на български военни контингенти; противодействието на асиметричните, хибридните и други транснационални рискове и заплахи за националната сигурност и колективната отбрана; надеждното ръководство и целевото разширяване на източниците в регионите от интерес за националната и колективната сигурност; поддържането в непрекъснат режим на работа и надграждането на системата за електронно разузнаване; усъвършенстването на способностите за разузнаване чрез изображения и разузнаване от открити източници; оптимизирането и надграждането на сътрудничеството с партньорски служби и сродни служби в Р България в рамките на съвместни специални операции; развитието на способностите в областта на киберразузнаването.

Информация се добиваше основно от закрити източници чрез осъществяване на оперативно-разузнавателна дейност, посредством използването на наличните разузнавателни органи, изградените категории и извършените насочвания към нови перспективни лица. При изпълнение на поставените задачи се поддържаше мрежа от източници на информация, действащи в разузнаване и трети страни, както и от наша територия. През отчетната година бяха полагани целенасочени усилия за планово разширяване на добиваната информация и увеличаване качеството ѝ чрез използване на наличните и изграждане на нови източници. Дейността бе насочена към повишаване на способностите и своевременно изпълнение на поставените задачи от подчинените структури в съответствие с динамичната среда на сигурност и нововъзникващи предизвикателства през страната ни.

Службата продължава ефективно да изпълнява отговорностите на попечител на редакцията на съюзната доктрина по електронно разузнаване (ЕР), което се оценява много високо в контекста на трансформацията на Алианса.

Като водеща междуведомствена структура на национално ниво по линия на електронната война (ЕВ), СВР управлява процеса по редакция на националната Доктрина за електронна война.

По линия на взаимодействието с партньорски служби беше обменяна информация в съответствие с двустранните споразумения при спазване на изискванията на националната регламентираща уредба за защита на класифицираната информация.

През годината продължи развитието на способности за водене на ЕР.

IV. Информационно-аналитична дейност

През 2024 г. Службата изготвяше и разпространяваше разузнавателни информационни продукти, необходими за формиране на държавната политика в областта на националната и колективната сигурност. Осъществяваше своевременно и надеждно информационно осигуряване на дейността на държавното и военното ръководство при планирането и вземането на важни за страната и развитието на въоръжените сили решения. Бяха изготвяни разузнавателни информации в интерес на сигурността на българските военни контингенти, участващи в операции и мисии извън територията на страната. С особено внимание беше следено, анализирано и прогнозирано развитието на войната на Русия срещу Украйна с приоритет идентифицирането на заплахи за съюзната, регионалната и националната сигурност, поуки от практиката.

Акцент беше поставен върху докладването на своевременна информация и анализ на войната в Украйна, конфликта в Близкия изток, развитие на обстановката в Южен Кавказ, Северна и Централна Африка, като приоритет беше изготвянето на информационни документи, които отговарят на националните и съюзните потребности. По отношение на Централна и Източна Азия усилията бяха насочени върху отразяването на вътрешно- и външнополитическата

ситуация и процесите, както в централно-азиатските държави, така и в Китай, КНДР и Р Корея.

Усилията бяха съсредоточени върху оценяването на текущото положение и перспективите за развитие на военнополитическата, икономическата и хуманитарната обстановка и рисковете за националната сигурност и интереси в Черноморския регион и Западните Балкани.

В сферата на енергийната сигурност дейността беше насочена към изясняване на действията на Москва по заобикаляне на наложените санкции и плановете за пренасочване на енергийния ѝ износ към нови партньори. В следствие на промяната на съществуващите енергийни трасета се следеше развитието както на различни регионални и стратегически инфраструктурни проекти за транзит и междусистемна свързаност, така и изграждането на нови енергийни мощности в Европа, Черноморския регион, Каспийския регион, Източното Средиземноморие, Близкия изток и Северна Африка.

Изпълнението на задачите по противодействие на заплахите от хибриден характер беше насочено към адекватно информационно осигуряване на висшите държавно и военно ръководство по въпроси, свързани с анализ на риска, оценка на заплахите, прогнози и препоръки за осъвременяването на мерките за превенция и отговор.

V. Международно сътрудничество

1. Военнодипломатическа дейност

През 2024 г. Службите на военния аташе (СлВА) подпомагаха министъра на отбраната при осъществяване на неговите правомощия в областта на отбраната, националната сигурност и международното военно сътрудничество. Водещ беше стремежът към разширяване и задълбочаване на сътрудничеството със стратегическите съюзници на Р България и страните партньори за реализиране на двустранните планове и програми, както и за изпълнение указанията на министъра на отбраната.

Дейността на СлВА се организираше в съответствие с държавната политика в сектора за сигурност и отбрана, външнополитическите приоритети на страната и ангажиментите на Р България към НАТО и ЕС. Главните усилия бяха насочени към развитието на двустранните отношения със страните, в които Министерството на отбраната има акредитирани военни аташета. С непосредственото им участие бяха реализирани редица мероприятия по информационната и техническата подготовка и в интерес на международната дейност на президента на Р България, министъра и заместник-министрите на отбраната, началника и заместник-началниците на отбраната. СлВА съдействаха за посещенията на чуждестранни държавни и военни ръководители в Р България и на длъжностни лица от МО в международни форуми, в рамките на сътрудничеството с НАТО и ЕС.

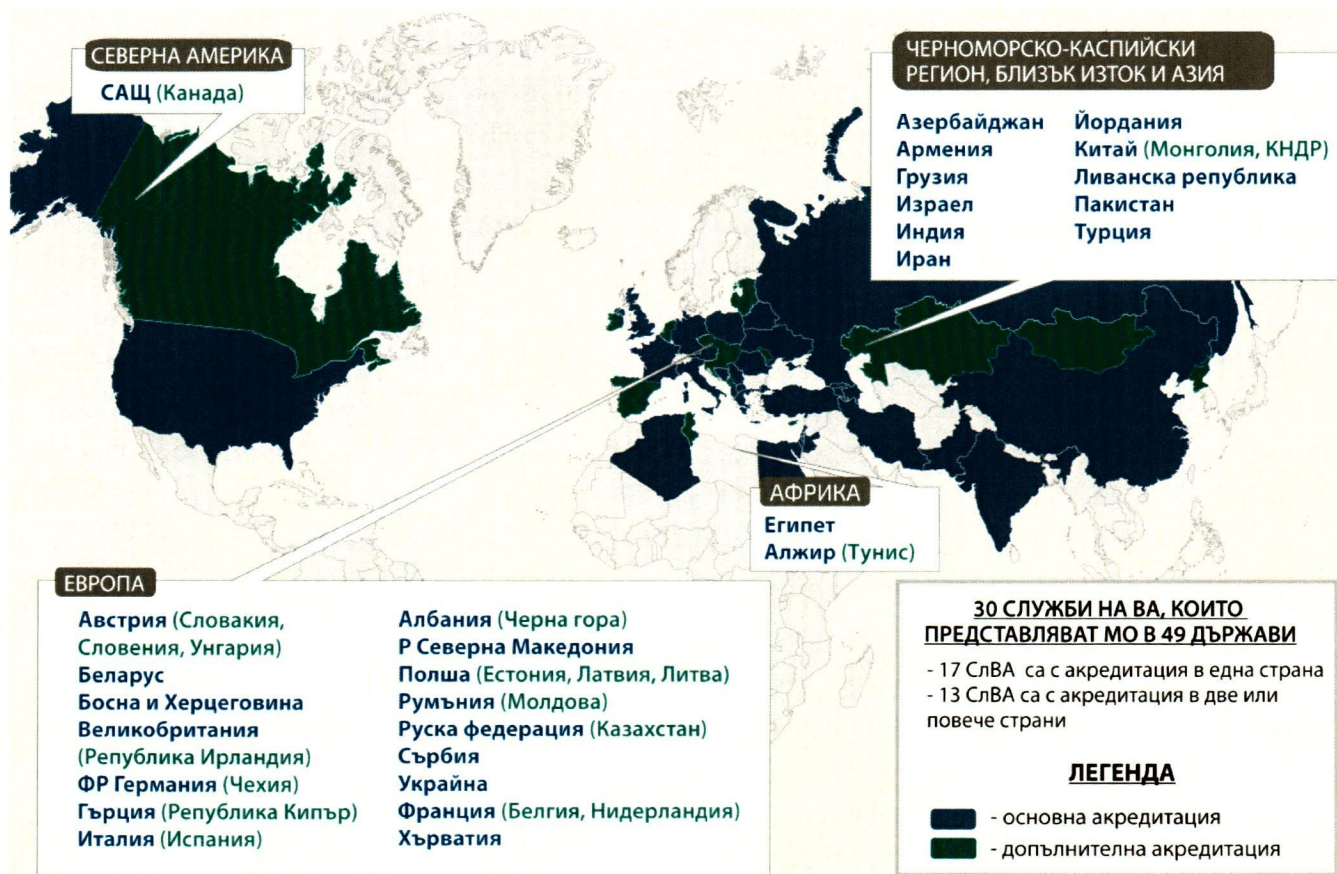
Военните аташета подпомагаха посланиците в българските дипломатически представителства като съветници по военнополитическите въпроси. Участваха активно в осигуряването и подпомагането на българските контингенти в операции и мисии извън територията на страната.

Важно направление в дейността беше подготовката, съгласуването и подписването на различни документи (споразумения, програми, меморандуми, планове и др.) за двустранно военно сътрудничество. С активното съдействие на СлВА бяха координирани международните участия в учения, тренировки и мероприятия от плановите за бойна подготовка на българските ВС, провеждани в България.

Военните аташета оказаха съществен принос за организиране и координиране участието на подразделения и отделни военнослужещи от БА в различни учения, провеждане на бойна подготовка и обмяна на опит в чужбина.

Бяха осъществени редица мероприятия по отбелязване на годишнини и чествания на български военни паметни места и възстановяване и поддържане на войнишките паметници и гробове.

МО провежда военнодипломатическа дейност чрез **30** представителства на СлВА, акредитирани в **49** държави (диаграма 1).

Диаграма 1. Представителства на СлВА

2. Сътрудничество с НАТО и ЕС

През периода СВР поддържаше сътрудничество с разузнавателни служби на държави от НАТО и ЕС. Усилията на Службата бяха насочени към запазване и нарастване на способностите за сътрудничество. За целта бяха задълбочени партньорските отношения за осигуряване на непрекъснатост на наблюдението на обстановката в кризисни региони, страни и отделни процеси. Мероприятията бяха проведени успешно, част от които и чрез използване на видеоконферентна връзка.

През отчетния период СВР беше организатор и домакин на закритото заседание на Старшия комитет по политиката и ресурсите на Центъра на НАТО за обединяване на разузнавателна информация, Международна конференция относно средата за сигурност в страните от Западните Балкани и Годишната конференция на отдела за разузнавателна поддръжка на таргетинга (NATO J2T) на Върховното съюзно командване на НАТО в Европа (SHAPE). Мероприятията до голяма степен допринесоха за затвърждаване на ролята и ангажимента на страната ни не само сред разузнавателната общност, но и в Алианса като цяло.

За първи път офицер от СВР зае длъжността „Директор на дирекция „Разузнаване““ във Военния секретариат на Европейския съюз (април 2024 г.), като по този начин още веднъж беше демонстрирано доверие от страна на съюзниците към нашата страна и в частност - Службата.

През отчетния период всички офицери от СВР, дългосрочно командирова-ни на длъжности в дипломатическите представителства на Р България към двата съюза и международни длъжности в структурите на НАТО и на ЕС, изпълняваха ефективно своите задължения.

Национални представители от Службата активно участваха в работата на комитети, бордове и работни групи на НАТО, с което подпомогнаха актуализирането на документи от съгласуваната разузнавателна продукция и съществено допринесоха за дейността по приоритетни проекти за повишаване на съществуващите и изграждане на нови колективни разузнавателни способности.

Продължава активното участие на СВР в разработването на всички основни регламентиращи документи на НАТО и ЕС в областта на разузнаването, както и в поддържането на Системата на НАТО за разузнавателно предупреждение (разработена и администрирана от СВР), представляваща основен инструмент за подобряване на ситуационната осведоменост на Алианса.

Службата изпълни поетите задължения за ситуационна осведоменост и информационно осигуряване на разузнавателните структури на НАТО и на ЕС.

Предоставените от СВР информационни материали своевременно и обективно отразяваха текущите процеси и тенденциите по отношение на рисковете и заплахите за съюзната сигурност, в контекста на динамиката на геостратегическата среда. По този начин беше оказана подкрепа в процеса на вземане на решения от ръководните органи на двете международни организации.

3. Сътрудничество с партньорски служби

През 2024 г. оперативното сътрудничество с партньорските служби (ПС) се определяше както от нуждите на висшите държавно и военно ръководство, така и от динамиката и особеностите на геополитическата обстановка. Службата получи висока оценка от водещи ПС, които определяха съвместното сътрудничество като особено ползотворно.

През отчетния период бяха задълбочени и запазени отношенията с водещите ПС. Предвид развитието на геостратегическата обстановка бяха създадени предпоставки и бяха изградени партньорски отношения с нови две разузнавателни служби. Работните срещи с представителите на ПС бяха провеждани регулярно по теми от взаимен интерес.

По линия на партньорите бяха провеждани специализирани курсове за повишаване квалификацията на личния състав на Службата.

VI. Осигуряване на дейността

През 2024 г. целта на дейността на осигуряващите органи от СВР беше оптимално осигуряване с ресурси (материални и нематериални продукти, услуги и инфраструктура), необходими за поддържане и развитие на разузнавателните способности на Службата и прилагането на интегриран системен подход за ефективно, оптимално и законосъобразно управление на дейността и ресурсите. Това се осъществи в следните направления - програмиране и бюджетиране на ресурсното осигуряване, възлагане на обществени поръчки, логистично осигуряване и поддръжка.

Службата разполага с пълен набор от самостоятелни способности за ресурсно осигуряване на дейността на разузнавателните органи на и извън територията на страната в мирно и във военно време.

Дейностите по програмиране и бюджетиране на ресурсното осигуряване и възлагане на обществени поръчки бяха включени във взаимосвързаните елементи на Системата за финансово управление и контрол - контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация, комуникация и мониторинг. Целта на въведената система за финансово управление и контрол е да се даде разумна увереност на ръководителя за постигане на целите на Службата при управление на публични средствата по законосъобразен, икономичен, ефикасен и ефективен начин. Изградени бяха адекватни линии на докладване. Прилагаха се надеждни системи за информация и комуникация, включващи документиране на всички операции и действия и осигуряване на проследимост на процесите в Службата. Системата за мониторинг се подобри вследствие на предприети мерки, на база резултатите от предходни самооценки, като във всички структурни звена се приложи система за ежеседмично обсъждане на изпълнението на дейностите и проблемите, свързани с тях.

Пълноценното функциониране на СФУК допринесе за успешното преразпределение и изразходване на ресурсите, спазването на принципите за прозрач-

ност и отчетност в дейността, чрез точно изпълнение на законовите разпоредби, както и изпълнение на вътрешноведомствената нормативна и регламентираща база с цел тяхното администриране, разходване, отчитане и контрол. През годината не бяха констатирани нарушения и несъответствия в документите, предоставяни от доставчиците на продукти и услуги.

Управлението на процесите по организационното изграждане както и осъществяване на кадровата политика, администрирането и развитието на човешките ресурси, подбора на личния състав, социалната дейност, осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и психологическото осигуряване дейността на Службата се осъществяваше в съответствие с ПУДСВР, нормативните и регламентиращите документи.

В съответствие със сроковете заложи в Приложение 22 от Плана за развитие на въоръжените сили на Р България до 2026 г. и в изпълнение на заповед № ОХ-08/13.02.2024 г. на министъра на отбраната на Р България относно извършване на организационно-щатни промени в структури на пряко подчинение на министъра на отбраната и формирания от Българската армия през 2024 г., със заповед № КИ-187/23.04.2024 г. на директора на СВР беше създадена организация за извършване на организационно-щатни промени в Службата и подчиненото ѝ военно формирование през 2024 г., считано от 01.07.2024 г. В изпълнение на заповедта на директора на Службата беше разработен „План за изпълнение на мероприятията и дейностите по реорганизиране на Служба „Военно разузнаване“ през 2024 г.“.

Основната цел беше създаване на ефективна организация за извършване на организационно-щатни промени в СВР и подчиненото ѝ военно формирование през 2024 г. по нови длъжностни разписания и щатове, доокомплектуване на структурите на Службата с достатъчно добре подготвен, качествен и квалифициран личен състав, адаптиране към новите функционални задължения на служителите в направленията си на отговорности, поддържане и развитие на постигнатите и придобиване на нови отбранителни способности и създаване на благоприятни условия за длъжностно развитие на кадрите, включително и за развитие на място с цел по-ефективното им използване и повишаване на мотивацията им за изпълнение на функциите и поставените задачи на Службата през отчетния период.

С Постановление на Министерския съвет № 219 от 17.06.2024 г., обнародвано в ДВ, бр. 52 от 18.06.2024 г., в сила от 25.04.2023 г. бяха изменени и допълнени ПУДСВР и Класификатора на длъжностите в СВР.

Организационно-щатните промени в Службата се извършиха съгласно утвърдените длъжностни разписания на СВР и в съответствие с чл. 86 и чл. 92, ал 1 от ПУДСВР.

По целесъобразност през годината с мотивирани докладни записки на директора на СВР до министъра на отбраната и със заповеди на министъра бяха извършени изменения в длъжностните разписания на Службата.

През отчетния период СВР в изпълнение на заповед № ОХ-850/03.10.2023 г. на министъра на отбраната и заповед № ЗНО-215/09.10.2023 г. на началника на отбраната относно провеждане на Стратегически преглед на отбранителната политика на Република България, като периодичен преглед на отбраната в направления „Отбранителна политика“ и „Отбранителни способности и структура на въоръжените сили“, Службата продължи да изготвя и предоставя изискваната информация по отношение на изпълняваните функции и предложения за управленски решения и за необходимите способности до ръководителите на съответните работни групи. Предложенията за увеличение числеността на личния състав на Службата не бяха приети и квотата, определена в Приложение № 1 на Плана за развитие на въоръжените сили на Р България до 2026 г. остана същата, съгласно ПМС № 243/27.11.2023 г.

В края на отчетния период, в изпълнение на заповед № ОХ-928/07.10.2024 г. на министъра на отбраната в МО беше формирана работна група за организиране и изпълнение на дейностите по извършване на преглед за изпълнението на „План за развитие на въоръжените сили на Република България до 2026 г.“ (План 2026) през втория етап на неговото реализиране. Службата изготви доклад на директора на Службата до ръководителя на работната група, заместник-началника на отбраната генерал-лейтенант Михаил Попов, за необходимостта от поддържане и развитие на наличните и придобиване на нови отбранителните способности от СВР, адекватни на съвременните реалности и тенденциите в развитието на средата на сигурност в глобален и регионален мащаб и произтичащите от това предизвикателства за националната сигурност и отбраната на страната и по-конкретно към воденето на стратегическо разузнаване с използване на човешки ресурси и технически средства. В съответствие с указанията на ръководителя на работната група в доклада бяха включени анализ на планираните и отчет на изпълнените мероприятия и дейности в СВР през втори етап от реализиране на План 2026 г., изводи от тяхното изпълнение и мотивирани предложения за изменения и допълнения в Плана, които да осигурят неговото изпълнение до края на 2026 г.

Съгласно извършените анализи беше установено, че оптималната обща численост, за да може Службата да изпълнява ефективно задачите и да придобива, поддържа и развива необходимите способности, трябва да бъде увеличена.

Мотивите за изменение на числеността на личния състав на Службата са свързани с „Визия 2032“ на Служба „Военно разузнаване“, Концепцията за поддържане и развитие на способностите на Служба „Военно разузнаване“ за периода 2020 – 2032 г., което включва: изграждане на структури, модернизация на техническите средства за разузнаване, придобиване на нови, поддържане и развитие на наличните способности за водене на разузнаване.

Процесът на преглед на План 2026 продължава и в началото на 2025 г.

Службата изготви и доклад на директора на СВР пред Съвета по отбрана, проведен през месец декември, в който беше отчетено, че редуцирането през по-

следните 12 години на числеността на Службата доведе до понижаване на разузнавателните способности в отделни направления и ограничаване във възможностите за придобиване на нови такива, което се отразява негативно на изпълнението на поставените задачи, чиято комплексност и сложност непрекъснато нарастват. В доклада също беше предложено и потвърдено необходимостта от увеличение на щатната численост на СВР, с цел разкриване на нови длъжности, поддържане и развитие на наличните, придобиване на нови необходими отбранителни способности и ефективно изпълнение на задачите на Службата.

През 2024 г. продължи процесът по оптимизиране на процедурата за изчаване и подбор на кандидати и приемането им на работа в СВР, като основен фактор остана постигането на обективна преценка за нивото на тяхната квалификация и мотивацията им за кариерно израстване в структурите на Службата. Чрез използването на специализирани психологически изследвания бяха установявани съвместимостта на кандидатите със съответните направления на дейност. В процеса на подбор се спазваха принципите на обективност и надеждност, като усилията бяха насочени към определяне и развитие на потенциала на кандидатите и се предлагаха за назначаване само тези, които притежават необходимите качества и съвместимост с направлението си на дейност. При осъществяване на дейностите в това направление отново бяха констатирани трудности, произтичащи от обективни фактори от различно естество.

Приоритетно се полагаха грижи за развитието и най-рационалното използване на **човешкия потенциал**.

Обучението, придобиването на нови знания и умения, усъвършенстването на специализираната подготовка, повишаването на квалификацията и преквалификацията на служителите от Службата се осъществяваше в съответствие с нормативната уредба за следдипломна квалификация на служителите в страната и чужбина.

Поддържането на бойната готовност в Службата се осъществяваше в съответствие с изискванията на Директивата за бойна готовност на въоръжените сили на Р България, заповедите на отговорните длъжностни лица, регламентиращите и планиращите документи.

Продължи осъществяването и устойчивото развитие на политиката по отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и намаляване и предотвратяване на рисковете за живота и здравето на служителите, основаващи се на принципа на превенцията и изпълнение на изискванията над минималните, определени в нормативната уредба.

Психологическото осигуряване на дейността на СВР се осъществяваше от екипа от специалисти, които провеждаха мероприятия по психологическото осигуряване на структурите, профилактика на новоназначените служители, повишаване на уменията за работа в екип, превенцията и контрола на професионалния стрес; подобряване на междуличностните взаимоотношения и работа със служители с проблеми в професионалната адаптация и реализация, както и дейности по превенция на рисково поведение от страна на служителите.

Отдыхът на личния състав и възстановяването на служителите от СВР, завърнали се от международни мисии, се организираха по график в почивните бази на МО.

Службата като част от системата за защита на класифицираната информация (КИ) в Р България извършва непрекъснат анализ на средата за сигурност в рамките на своята компетентност. За минимизиране на рисковете и заплахите за функционирането на системата за защита на КИ в СВР се прилагат конкретни мерки, които са обект на постоянен анализ и контрол. Мерките за защита на КИ в областта на персоналната сигурност гарантират достъп до КИ, при спазване на принципа „необходимост да се знае“, само на лица притежаващи разрешения за достъп до КИ (РДКИ). Спазват се разпоредбите в областта на персоналната сигурност при провеждането на процедурите по проучване за надеждност.

Продължи първоначалното и текущо обучение в областта на защитата на КИ на служителите на Службата с цел придобиване на допълнителни познания. В изпълнение на чл. 61, ал. 2 от ППЗЗКИ беше организирано и проведено функционално обучение на завеждащи регистратури за КИ, както и функционално обучение за куриери от Службата в изпълнение на чл. 89 ППЗЗКИ и Задължителните указания за пренасяне на документи и/или материали, съдържащи КИ, чрез куриери - служители в организационни единици.

През 2024 г. не са извършени процедури по отнемане на разрешения за достъп на служители до класифицирана информация и не са издавани откази за достъп до класифицирана информация.

Изградената система за защита на КИ в областта на индустриалната сигурност в Службата осигурява нейната защита при спазване на принципите „необходимост да се знае“ и „всеобхватност“. При провеждането на процедурите по проучване за надеждност на физически и/или юридически лица, които кандидатстват за изпълнение на договор или изпълняват договор със Службата се спазват разпоредбите на ЗЗКИ и ППЗЗКИ.

Изградените системи за физическа сигурност - система за контрол на достъпа, система за видеонаблюдение, алармена системи против проникване, пожароизвестителна система, пожарогасителна система и аварийно-оповестителни системи се поддържат в изправност.

Експлоатацията, развитието и защитата на комуникационно-информационните системи (КИС) на СВР за създаване, обработване, ползване, съхраняване и обмен на КИ се осъществяваха в съответствие с Наредбата за сигурността на комуникационните и информационните системи и приетите от Държавната комисия по сигурността на информацията задължителни указания за реда за провеждане на процедури по акредитиране на КИС за работа с КИ на ЕС и/или НАТО.

През 2024 г. КИС на СВР осигуриха непрекъснати, надеждни и защитени комуникационни и информационни услуги и необходимите материални ресурси за управление и осигуряване на структурите и органите на Службата на територията на страната и зад граница.

Използването, съхраняването и пренасянето на криптографските средства, криптографските материали и друга документация, свързана с криптографската сигурност, се осъществяваше в съответствие с ЗЗКИ, ППЗЗКИ и НКСКИ.

През годината не бяха констатирани случаи на компрометиране на сигурността на използваните КИС и криптографски мрежи.

VII. Приоритети в дейността през 2025 г.

През 2025 г. основен приоритет остава мониторингът на средата на сигурност с цел ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната и колективната сигурност.

Усилията ще бъдат насочени към: своевременно осигуряване с качествен информационно-аналитичен продукт на държавното и военното ръководство на Р България при планиране и провеждане на националните политики в сферата на сигурността, отбраната и външните отношения; реализиране на инициативи и дейности по договорените двустранни планове и програми и изпълнение на ангажиментите на страната в НАТО и ЕС; сътрудничество и обмен на информация с разузнавателните структури на Алианса и Съюза и с ПС; планиране, управление и координиране на разузнавателния процес във ВС; поддържане и развитие на способности за осигуряване с разузнавателна информация на командирите и щабовете от БА и националните военни контингенти, участващи в съюзни операции и мисии; акредитиране и изпълнение на специфичните изисквания и процедурите за сигурност на КИС; ефективното оперативно сътрудничество, с цел навременно добиване и обмен на разузнавателна информация за противодействие на съществуващите асиметрични и конвенционални рискове и заплахи; провеждане на целенасочени международни визити и работни срещи за разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с ПС, с акцент повишаване на способностите в зоните от стратегически разузнавателен интерес; ефективно управление и използване на човешките ресурси, осъществяване на кадровата политика и комплектуването на Службата с личен състав; оптимизиране на структурите и оптимално увеличаване числеността на личния състав; поетапно преодоляване на дефицита, поддържане и развитие на отбранителните способности, прилагане на най-съвременни технически системи, методи и способности за разузнаване; пълно и всестранно осигуряване на ежедневната дейност с услуги, материални и инфраструктурни ресурси; гарантиране на прозрачност и отчетност в работата; недопускане на условия за възникване на корупция и конфликт на интереси; осъществяване на административен и финансов контрол.

ДИРЕКТОР НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“
БРИГАДЕН ГЕНЕРАЛ **ВЕНЕЛИН ВЕНЕВ**

07.03.2025 г.